

1.10.2014

**POLTTONESTEIDEN
TYÖMAILLA JA MAASTOSSA
TAPAHTUVA
VARASTOINTI JA TIEKULJETUS**

SISÄLLYSLUETTELO:	2
1. JOHDANTO	3
2. MÄÄRITELMÄT	3
3. SÄILIÖ MAASTOSSA JA TYÖMAILLA	4
3.1 Vuodenhallinta	4
4. VARUSTEET	6
5. POLTTONESTEEN TIEKULJETUS	7
6. KILPITIEDOT	8
6.1 Varastosäiliön kilpitiedot	8
6.2 Yhdistelmäsäiliön kilpitiedot	9
7. SÄILIÖN MERKINTÄ	12
7.1 IBC-pakkauksen varoituslipukkeet	12
7.2 Varastosäiliön varoitusmerkintä	12
8. IBC- PAKKAUKSEN MÄÄRÄAIKAISTARKASTUS	13
9. UUDEN SÄILIÖN HANKINNASSA HUOMIOON OTETTAVAA	14
10. SÄILIÖN KUNNOSSAPITO	14
11. SÄILIÖN KÄYTÖSTÄ POISTAMINEN TAI KUNNOSTUS	15
12. VIRANOMAISVALVONTA	15
13. VOITELUÖLJYJEN JA JÄTEÖLJYJEN VARASTOINTI TYÖMAILLA	16
14. VAKUUTUKSET	16
15. ÖLJYVAHINGOT	16
SÄÄDÖKSET:	17
RAHTIKIRJA (liite):	18

1. Johdanto

Polttoneste on konetyön energialähde ja on siten välttämätön tuotannollisessa toiminnassa. Koneurakoinnissa, maarakentamisessa, maaja metsätaloudessa sekä turvetuotannossa työmaat sijaitsevat tavallisesti kaukana varsinaisilta polttonesteiden jakeluasemilta, joten toimijat varastoivat ja monesti kuljettavatkin tarvitsemansa polttonesteen itse.

★ ★ ★

Vastuu säiliöstä on aina säiliön omistajalla/haltijalla, joka myös ensisijaisesti vastaa mahdollisen öljyvahingon puhdistuskustannuksista. Onkin tärkeää, että säiliön omistajalla/haltijalla on oikeata tietoa säiliönsä sijoittamiseen, kuljettamiseen, tarkastamiseen, huoltoon ja käytöstä poistamiseen liittyvistä asioista. Vaikka maanpäällisiä varastosäiliöitä ei koske pakollinen määräaikaistarkastusvelvollisuus, tulee kaikkiin säiliöihin tehdä säännöllisesti tarkastus- ja huolto- toimenpiteet vahinkojen estämiseksi. Huoli-

mattomasti sijoitetut ja hoidetut sekä puutteellisesti varustetut säiliöt ovat uhka lähivesistöille ja erityisesti vedenhankinnan kannalta tärkeillä pohjavesialueilla pohjaveden puhtaudelle.

★ ★ ★

Pirkanmaan pelastuslaitos, Oulu-Koillismaan pelastuslaitoksen, Pirkanmaan ja Pohjois-Pohjanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten, Turvallisuus- ja kemikaaliviraston (Tukes) ja poliisin edustajista koostuva työryhmä on yhteistyössä alan toiminnanharjoittajien ja asiantuntijoiden kanssa laatinut tämän oppaan. Asiantuntija-apua oppaan toteuttamiseen on saatu mm. Turvateollisuusliitolta, Öljyalan Keskusliitolta ja Koneyrittäjien liitolta.

★ ★ ★

Opas sisältää uuden säiliön osto-oppaan sekä tietoa säiliöihin ja polttonesteen varastointiin sekä tiekuljetukseen liittyvistä viranomaismääräyksistä.

2. Määritelmät

Farmarisäiliöllä tarkoitetaan säiliötä, joka on tarkoitettu työkoneiden tai laitteiden polttoaineena käytettävien palavien nesteiden varastointiin rakennus-, tie- ja metsätyömailla, maatalouskiinteistöissä sekä muissa vastaavissa kohteissa. Säiliöt ovat tilavuudeltaan alle 10 m³ säiliöitä, tyypillisesti 1- 3 m³.

★ ★ ★

Farmarisäiliöistä täytetään moottoriajoneuvoja. Säiliötä ei saa kuljettaa ja siirtää muuten kuin tyhjennettynä ja puhdistettuna.

★ ★ ★

IBC-pakkaus eli lyhyemmin IBC tarkoittaa jäykkää tai taipuisaa kuljettavaa pakkausta, joka ulkomuodollisesti saattaa näyttää säiliöltä, mutta luokitellaan kuitenkin pakkaukseksi. IBC:lle asetetut vaatimukset poikkeavat säiliöiden vaatimuksista niin rakenteen, hyväksynnän kuin käytönkin

suhteen. IBC:n maksimitilavuus on 3000 litraa pakkausryhmien II ja III kiinteille ja nestemäisille aineille, kuten polttoaineelle. IBC: n on kestävä mekaanista käsittelyä eli esimerkiksi siirtämistä, nostamista ja kuljettamista. Tämän oppaan mukaisessa käytössä IBC-pakkaus on tehty metallista tai muovista. IBC-pakkauksessa voi olla asianmukaisia rakenteellisia varusteita ja käyttölaitteita.

★ ★ ★

Siirrettävä säiliö tarkoittaa työ- ja elinkeinoministeriön lainsäädännön alasta tyhjänä siirrettävää säiliötä, jonka tilavuus on enemmän kuin 450 litraa.

★ ★ ★

Tiedostavalla koulutuksella tarkoitetaan tässä lähinnä sitä, että kuljettaja on tietoinen kuljettamansa kemikaalin ominaisuuksista ja mahdollisista riskitekijöistä.

3. Säiliö maastossa ja työmailla

Kun sijoitat siirrettävän säiliön maastoon, tulee seuraavat asiat ottaa huomioon:

- Etäisyys rakennuksesta ja toisesta säiliöstä vähintään 1 metri (öljylämmitys ja kuivuri)
- Tankkauspaikat (farmarisäiliöt) aina vähintään viiden metrin päähän tontin rajasta, yleisestä liikenneväylästä, toimintaan kuulumattomista rakennuksista ja asuinrakennuksista
- Etäisyys ojasta ja vesistöistä riittävä (1)
- Kantava alusta (2)
- Säiliö on irti alustasta >100 mm
- Säiliön ympärillä ei kasvillisuutta tai muuta palavaa materiaalia
- Vuodonhallinta kunnossa.

1) Arvioidaan varastoitavan polttonesteen määrän ja maaston mukaan.

2) Kantava alusta kestää täyden säiliön painon, eivätkä säiliö ja sen jalakset painu maahan.

3.1 Vuodonhallinta

Käytössä olevien säiliöiden tulee olla huollettu ja ja hyväkuntoisia sekä suunniteltu työmaiden käyttöolosuhteisiin. Säiliöiden suunnittelussa ja valmistuksessa on otettu huomioon säiliöiden mekaaninen käsittely ja siirtely säiliöiden ollessa täynnä. Säiliöissä on lappoilmio estetty,

ne on varusteltu ylitäytönestimillä, varusteet on suojattu tahatonta vaurioitumista vastaan sekä käytettävissä on vettä hylkiviä imeytysmattoja. Edellä mainitut huomioon ottaen vuodonhallinta katsotaan toteutetuksi seuraavilla vaihtoehdoilla:

Ei tärkeä pohjavesialue, eikä rantavyöhyke

- Yksivaippainen varastosäiliö tiiviillä alustalla.

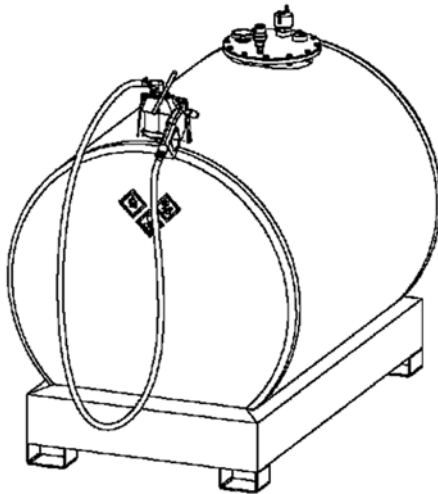
Tärkeä pohjavesialue tai rantavyöhyke

- Varastosäiliö on rakenteeltaan valuma-altaallinen, kaksoispohjainen tai kaksoisvaippainen;
- Kaksoisvaippainen tai valuma-altaallinen IBC-pakkaus1 tai säiliökontti1
- Yksivaippaisen varastosäiliön, IBC-pakkauksen1 tai säiliökontin1 vuodonhallinta voidaan toteuttaa myös sijoittamalla säiliö suoja-altaaseen katoksen alle tai siten, ettei suoja-allas täyty lumesta tai vedestä. Katoksen voi korvata säännöllisellä omavalvonnalla, jolla varmistetaan ettei suoja-allas täyty. Esimerkiksi lyhytkestoisilla työmailla katsotaan vuodonhallinta järjestetyksi siirrettävällä suoja-altaalla ja –peitteellä; tai
- Yksivaippainen työmaasäiliö2, joka on sekä työmaakäyttöinen varastosäiliö että vaarallisten aineiden kuljetukseen tyyppihyväksytetty IBC-pakkaus1.

Säiliöissä, joissa on kaksoisvaippa-, kiinteä valuma-allas tai kaksoispohjarakenne, tulee olla menetelmä, jolla varmistetaan välitilan tiiviys.

1 IBC-pakkauksen ja säiliökontin tulee olla tyyppihyväksytty vaarallisten aineiden kuljetukseen. IBC-pakkauksen tai säiliökontin 2,5 vuoden välein suoritettavat määräaikaistarkastukset tulee olla voimassa.

2 Varastosäiliöiden seinämävahvuudet ovat IBC-pakkauksien seinämävahvuuksia paksummat. Varastosäiliöillä ei ole vaatimuksena pakollisia tarkastuslaitoksen suorittamia määräaikaistarkastuksia. Seinämävahvuuksissa on otettu huomioon ajan myötä korroosion mahdollisesti aiheuttama seinämän ohentuma. IBC-pakkaus on taas optimoitu kuljetusolosuhteisiin, eli IBC-pakkauksen pienempi oma paino mahdollistaa suuremman polttoainekuorman kuljettamisen. IBC-pakkaukset ovat määräaikaistarkastuksen piirissä. Tukesin hyväksymä tarkastuslaitos suorittaa IBC-pakkauksille 2,5 vuoden välein tarkastuksia ja suoritettavat tarkastukset merkitään säiliökilpeen, kts. standardin Liite C. Säiliötyyppi 1:ssä on yhdistetty varastosäiliön paksumpi seinämävahvuus ja IBC-pakkauksien määräaikaistarkastusvelvollisuus.

Säiliö, jossa on kaksoispohjarakenne

4. Varusteet

Nykyisen lainsäädännön ja määräysten mukaan listan tummennetut varusteet ovat pakollisia, mutta muut varusteet voivat tulla pakollisiksi myös ympäristöluvan määräysten, kuntakoh-

taisten ympäristönsuojelumääräysten tai työmaan erityismääräysten takia. Suositellaan säiliön varustamista alla olevan listan mukaan:

- **tyyppikilpi**
- **laponesto (1)**
- **ilmaputki (1)**
- **lukittava täyttöaukko**
- ylitäytönestin (2)
- pistoolilla varustettu polttoaineletku
- lukittava pistooli kannaketelineessä
- lukittava pumppu
- käytön varusteet lukittavassa suojakotelossa (2)
- imeytysainetta saatavilla (2).

1) Laponestolla tarkoitetaan mekanismia, joka estää säiliön tyhjentymisen lappovirtauksella esim. tankkausletkun katketessa ja/tai pudotessa maahan. Säiliön ilmaputki taas tasaa säiliön sisäistä painetta tankattaessa, säiliötä täytettäessä ja säiliön ulkopuolisen lämpötilan vaihdellessa, ja estää näin mahdolliset yli- tai alipaineesta johtuvat säiliövauriot.

2) Ylitäytönestin sulkee polttoaineen tulon säiliöön automaattisesti, kun säiliö on täyttynyt. Säiliön käytön varusteita ovat esimerkiksi työkalut ja erilaiset apuvälineet, joita tarvitaan tankkauksen onnistumiseksi tai säiliön kunnossapidossa. Imeytysaineena voidaan käyttää turvetta tai teollisia imeytysaineita.

5. Polttonesteen tiekuljetus

Jos säiliötä käytetään myös kuljetukseen, eli siirretään sitä tyhjentämättä ja puhdistamatta yleisillä teillä, sen tulee täyttää palavan nesteen varastointimääräysten lisäksi vaarallisten aineiden kuljetuslainsäädäntö. Kun polttonestettä kuljetetaan enintään 3000 litraa, niin kuljetussäiliöstä käytetään termiä IBC-pakkaus.

★ ★ ★

Esimerkiksi standardin SFS 2733 mukainen palavan nesteen varastosäiliö tulee tyyppihy-

väksyttää VAK-tarkastuslaitoksella (VTT Expert Services Oy) IBC-pakkaukseksi.

★ ★ ★

Tyyppihväksyttäessä IBC-pakkaukseksi valmistaja lähettää VAK-tarkastuslaitokselle 1-2 prototyyppiä testattavaksi. Testaus käsittää pakkauksen muodosta riippuen osan tai kaikki seuraavat testit: tärinäkokeen, nostokokeet alhaalta ja ylhäältä, pinoamiskokeen, tiiviys-, nestepaine- ja pudotuskokeen.

Tyyppihväksytty IBC-pakkaus.

Ns. vapaaraja moottoripolttoaineelle on 1000 litraa. Tämä tarkoittaa kuljetettavan säiliön nimellistilavuutta. Vapaarajamäärään ei lasketa kuljetusajoneuvon tai työkonene kiinteässä polttoainetankissa olevaa polttoaineen määrää. Kuljettaessa alle tämän määrän polttoainetta, kuljetus vapautuu osasta VAK-määräyksiä (mm. ADR-ajokortti, ADR-ajoneuvo, ajoneuvon merkintä). Vapaarajojen puitteissa kuljettaessa pitää säiliön olla tyyppihväksytty IBC-pakkaukseksi sekä merkitty asianmukaisesti ja mukana

on oltava vähintään 2 kg sammutin ja rahtikirja (liite 1) sekä henkilöstöllä tulee olla ns. tiedostava koulutus käytynä.

★ ★ ★

HUOM! Farmarisäiliöillä, jotka on otettu käyttöön ennen 1.1.1999, saa tilapäisesti kuljettaa ja varastoida polttoainetta 30.6.2011 saakka. Säiliöstä täytyy löytyä tyyppikilpi (valmistusvuosi 1998 tai vanhempi), jossa on tarkastuslaitoksen leima suoritetusta rakennetarkastuksesta. Säiliön täytyy olla myös hyväkuntoinen.

6. Kilpitiedot

Säiliön ulkoinen osoitus vaatimustenmukaisuudesta on oikeat kilpitiedot. Kilpitiedoista tulee ilmetä säiliön sallittu käyttötarkoitus.

6.1 Varastosäiliön kilpitiedot

Säiliöön on pysyvällä tavalla kiinnitettävä helposti havaittava ja kestävä metallikilpi, josta ilmenee:

- 1) valmistajan ja maahantuojan nimi ja osoitetiedot;
- 2) valmistusnumero;
- 3) valmistusvuosi;
- 4) materiaali ja korroosiosuojaus;
- 5) koepaine (bar) ja väliaine / vesitäyttö;
- 6) standardin tai hyväksymispäätöksen numero;
- 7) nimellistilavuus (m³);
- 8) tarkastuslaitoksen tunnus;
- 9) sisältö.

PALAVAN NESTEEN SÄILIÖ			
VALMISTAJA	<input type="text"/>		
VALMISTUSnro	<input type="text"/>	VALMISTUSVUOSI	<input type="text"/>
STANDARDI	SFS 2733	KOEPAINE	<input type="text"/>
TILAVUUS m ³	<input type="text"/>	D/L	<input type="text"/>
MATERIAALI	<input type="text"/>	SIJOITUS	<input type="text"/>
PINTAKÄSITTELY: ULKOP./SISÄP.		<input type="text"/>	
TARK.	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>

Esimerkki palavan nesteen varastosäiliön kilvestä.

6.2 Yhdistelmäsäiliön kilpitiedot

Sekä varastointiin että kuljetukseen käytettävässä polttoainesäiliössä tulee olla IBC-pakkauksen tyyppihyväksyntämerkintä ja kilpitiedot

sekä palavan nesteen varastosäiliön kilpitiedot. IBC-pakkauksen tyyppihyväksyntämerkintä on esimerkiksi seuraavanlainen:

31A/Y/12 01/FIN/VTT-86/0/2820, jossa

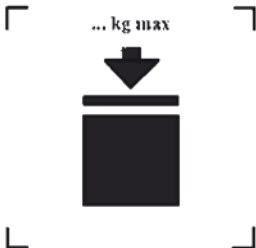
- 31A** metallinen IBC-pakkaus nesteille
- Y** testattu II ja III pakkausryhmien vaatimusten mukaan
- 12 01** valmistuskuukausi ja -vuosi
- FIN** maa, jossa tyyppihyväksyminen on annettu
- VTT-86** valmistajan nimi tai tunnus tai toimivaltaisen viranomaisen määräämä tunnusmerkintä
- 0** pinoamiskokeessa käytetty kuorma (kg)
- 2820** enimmäisbruttomassa (kg).

Metallisessa IBC-pakkauksessa tulee olla tyyppihyväksyntämerkinnän lisäksi myös seuraavat

tiedot pysyvästi kiinnitettyssä korroosiota kestävässä kilvessä:

- tilavuus litroina
- taara (kg)
- rungon materiaali ja vähimmäispaksuus (mm)
- viimeisimmän tarkastuksen päivämäärä (kuukausi ja vuosi)
- valmistajan sarjanumero
- suurin sallittu pinoamiskuorma.

Pinoamiskuorma on merkittävä seuraavalla tunnuksella:

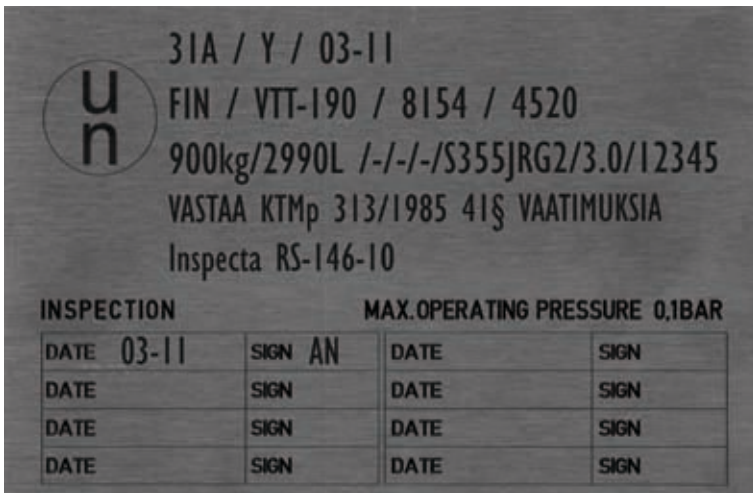

Säiliölle riittää yksi kilpi ja yhden tarkastuslaitoksen leima (VAK-tarkastuslaitos, VAK = vaarallisten aineiden kuljetus). Koska kilpitiedot ulospäin ovat osoitus säiliön vaatimustenmukaisuudesta, tulisi kilpitiedoista käydä ilmi, että IBC-pakkaus täyttää myös palavan nesteen varastosäiliön

vaatimukset. Tämän voisi ilmaista lisäämällä kilpitietoihin oman rivin esimerkiksi seuraavalla tavalla: "täyttää KTM:n päätöksen 1985/313" tai "soveltuu palavannesteen varastointiin työmaila ja maatiloilla siirrettävissä säiliöissä".

Varastointimääräysten mukaan yllä olevien IBC-pakkausmerkintöjen lisäksi kilvestä pitää ilmetä:

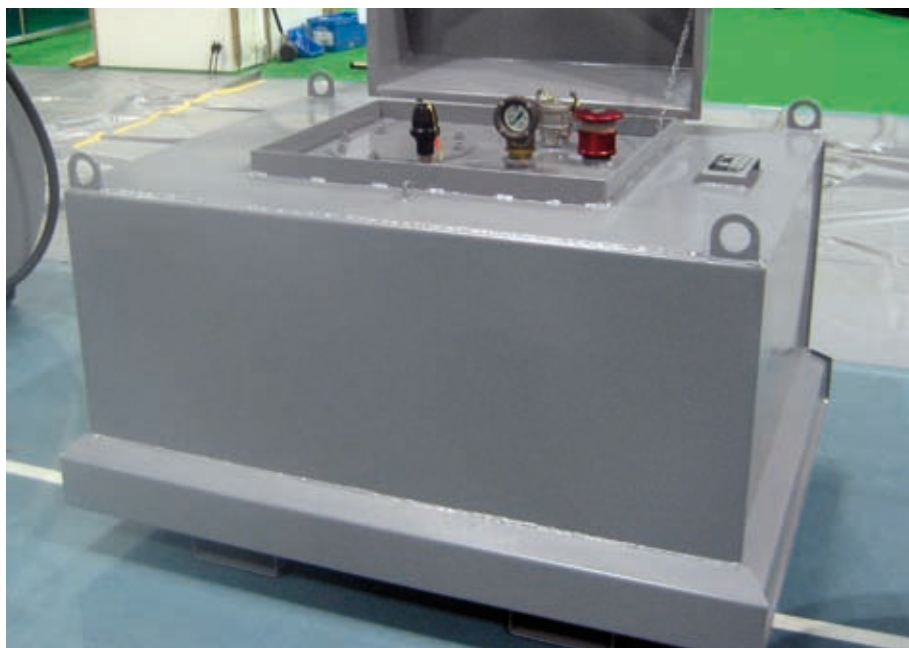
- valmistajan ja maahantuojan nimi ja osoitetiedot
- koepaine (bar)
- standardin tai hyväksymispäätöksen numero
- pintakäsittely (ulko- ja sisäpuolinen)
- tarkastuslaitoksen tunnus
- esim. täyttää KTM:n päätöksen 1985/313.

Yhdistelmäsäiliön kilpitiedot

Varastointiin ja kuljetukseen hyväksyty IBC-pakkaus, jossa on nostosanka ja käsipumppu.

Varastointiin ja kuljetukseen hyväksyty IBC-pakkaus (tilavuus1000 litraa).

7. Säiliön merkintä

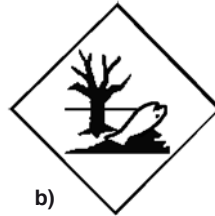
7.1 IBC- pakkauksen varoituslipukkeet

Kuljetettava aine tulee merkitä IBC:hen kirjaimin "UN" ja kuljetettavan aineen YK-numerolla sekä varoituslipukkeella. Lipukkeen koko väh. 100 x 100 mm, IBC:lle merkintä tehdään pakkauksen

kahdelle vastakkaiselle puolelle. Kappaletavara-ajoneuvo (IBC) merkitään blankoin oranssikilvin edessä ja takana, kun ylitetään vapaaraja.

a)

b)

Symbolit kuvaavat kevyen polttoöljyn vaaraominaisuuksia: palava neste (kuva a), ympäristölle vaarallinen (kuva b)

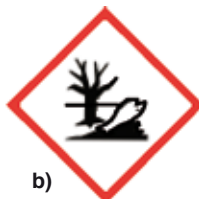
7.2 Varastosäiliön varoitusmerkintä

Säiliöissä tulee olla selvästi ja pysyvästi:

- varoitusmerkki
- polttoaineen nimi
- omistajan nimi ja yhteystiedot
- säiliön numerointi.

a)

b)

c)

Varastosäiliön varoitusmerkit. Symbolit kuvaavat kevyen polttoöljyn vaaraominaisuuksia: palava neste (kuva a), ympäristölle vaarallinen (kuva b) ja terveydelle vaarallinen (kuva c).

8. IBC- pakkauksen määräaikaistarkastus

IBC-pakkaukset kuuluvat määräaikaistarkastusten piiriin. Alla olevassa taulukossa on esitetty IBC-pakkauksien tarkastusten laajuus. Jos IBC-pakkausta on tarvetta kunnostaa tai korjata ja joka ei ole säännöllistä kunnossapitoa, on IBC:lle teh-

tävä tarkastus ennen käyttöönottoa. Tarkastukset ennen käyttöönottoa, määräaikaistarkastukset ja tarkastukset kunnostuksen ja korjauksen jälkeen tekee Tukesin hyväksymä VAK-tarkastuslaitos tai VAK-määräaikaistarkastuslaitos.

IBC-pakkauksien tarkastukset

Toimenpiteet määräaikaistarkastuksissa:	Ennen käyttöönottoa	5 v välein	2,5 v välein	Korjauksen jälkeen
Vastaavuus hyväksytyyn rakennetyypin kanssa, merkintä mukaan lukien	x	x		x
Sisäinen kunto	x	x		x
Ulkoinen kunto	x	x	x	x
Käyttölaitteiden asianmukainen toiminta	x	x	x	x
Tiiveyskoe	x	x	x	x

Muovista valmistettujen IBC-pakkausten maksimi käyttöikä on aina 5 vuotta, tai lyhempi VAK-tarkastuslaitoksen niin määrätessä. Missään tapauksessa muovista valmistettuja IBC-pakkauksia ei voi käyttää suunniteltuun käyttöön kuin enintään 5 vuotta tuotteen valmistumisesta.

9. Uuden säiliön hankinnassa huomioon otettavaa

Määrittele ensin säiliön käyttötarve ja työkohteesta johtuvat mahdolliset erityisvaatimukset. Miten vuodon hallinta on ajateltu toteuttaa? Hankinnan yhteydessä määrittele tarvitsemasi

dokumentit ja varusteet. Säiliössä tulee olla asialliset kilpitiedot. Valmistajan tulee myös laatia huolto- ja käyttöohjeet. Hankinnan yhteydessä pyydä seuraavat dokumentit:

- käyttö-, huolto- ja kunnossapito-ohjeet;
- valmistajan vaatimustenmukaisuusvakuutus;
- kopio tarkastuslaitoksen rakennetarkastuspöytäkirjasta (varastosäiliö);
- kopio tarkastuslaitoksen tyyppihyväksyntätodistuksesta (IBC-pakkaus);
- selvennys tyyppihyväksyntätunnuksessa olevista merkinnöistä
- kopio tarkastuslaitoksen määräaikaistarkastustodistuksesta (IBC-pakkaus);
- tiedot sisä- ja ulkopuolisesta pinnoitteesta.

10. Säiliön kunnossapito

Säiliön säännöllinen tarkistaminen ja varusteiden huolto pidentävät säiliön käyttöikää. Säiliön pohjalle kertyvä ja säiliötä ruostuttava vesi ja sakka kannattaa poistaa riittävän usein, sillä

polttoaineen mukana koneisiin joutuessaan ne aiheuttavat kalliita korjauksia ja seisokkeja. Säiliön omistajan/haltijan kunnossapitotoimet:

- Tarkkaile säiliötä päivittäin ulkoisten vaurioiden ja vuotojen havaitsemiseksi.
- Tyhjennä ja puhdista säiliö säännöllisesti.
- Tarkistuta säiliön sisäpuolisen pohjamaalauksen kunto ja mahdolliset syöpymät säännöllisesti valtuutetulla tarkastusliikkeellä.
- Huolehdi, että polttoaineletku on kunnossa (ei murtumia).
- Älä pidä säiliötä pitkään tyhjiään sisäpuolisen ruostumisen estämiseksi.
- Tarkasta valuma-altaallisen tai kaksoisvaippaisen säiliön vältilta ja poista mahdollinen kondenssivesi.

Farmarisäiliö on varustettu sadekauluksella valuma-altaalla.

11. Säiliön käytöstä poistaminen tai kunnostus

Mikäli säiliö on: – huonokuntoinen; tai
– sitä ei pystytä rakenteesta johtuen tarkastamaan; tai
– säiliön tyyppikilpi puuttuu

on **se** poistettava polttonesteen varastointi- ja kuljetuskäytöstä tai peruskorjattava tai muutoin kunnostettava. Muutostöihin tulee hakea Tukesin hyväksymän tarkastuslaitoksen hyväksyntä. Korjauksen jälkeen säiliöt tulee tarkastuttaa Tukesin hyväksymällä tarkastuslaitoksella ennen käyttöönottoa. Tarkastuslaitos tekee merkinnän kilpitietoihin ylimääräisistä tarkastuksista.

★ ★ ★

Käytöstä poistettava säiliö on tyhjennettävä ja puhdistettava öljystä ja öljyisestä jätteestä. Säiliö ja öljyinen jäte on toimitettava asianmukaiseen vastaanottoaikaan.

12. Viranomaisvalvonta

Toiminta työmailla voi vaatia esimerkiksi toiminnan laajuudesta johtuen ympäristönsuojelulain mukaisen ympäristöluvan. Luvan tarpeen voi varmistaa kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselta alueellisesta aluehallintovirastosta (AVI) ja alueellisesta elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksesta (ELY). Varastoitavan polttonesteen ja muiden kemikaalien määrästä riippuen, toiminta voi vaatia myös kemikaali-ilmoituksen tekemistä alueen pelastusviranomaiselle.

★ ★ ★

Alueen pelastusviranomainen valvoo polttoaineiden ja muiden kemikaalien varastointia. Jos polttoainesäiliöiden yhteenlaskettu tilavuus on 10 m³, vaatii toiminta kemikaali-ilmoituksen tekemistä pelastusviranomaiselle. Lisäksi täytyy ottaa huomioon jakeluasemamääräykset, jos työkonoiden tai niiden laitteiden tankkaukseen tarkoitettua säiliön tai säiliöiden yhteenlaskettua tilavuutta on 10 m³ tai enemmän.

Alueellisen ympäristönsuojelu- ja pelastusviranomaisen yhteistarkastus.

Tukes valvoo markkinoille saatettavien säiliöiden vaatimustenmukaisuutta.

★ ★ ★

Poliisi puolestaan valvoo polttoaineen kuljettamista yleisillä teillä.

★ ★ ★

Kunnan ympäristönsuojeluviranomainen ja alueellinen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus (ELY) valvovat ympäristönsuojelulain ja jätelain määräysten noudattamista.

13. Voiteluöljyjen ja jäteöljyjen varastointi työmailla

Moottori- ja hydraulikkaöljyt sekä muut voiteluaineet ja jäteöljyt on säilytettävä katetussa, tuulettuvassa, lukittavassa ja tiivispohjaisessa reunakorokkeella varustetussa tilassa. Lisäksi on otettava huomioon ympäristöluvan määräykset. Suojarakenteesta on säännöllisesti poistettava sinne mahdollisesti päässyt sade- ja sulamisve-

si. Vahinko- ja onnettomuustilanteiden varalle tulee tilassa olla aina saatavilla riittävä määrä tarkoitukseen sopivia imeytysmateriaaleja sekä vahingon alkutorjuntaan soveltuvaa välineistöä. Jäteöljyt ja muut jätteet on toimitettava luvan omaavaan vastaanottoaikaan.

14. Vakuutukset

Korvaukset öljyvahinkotapauksissa eivät ole itsestään selviä. Säiliön ikä, laiminlyönnit öljysäiliöiden huollossa ja kunnossapidossa saat-

tavat vähentää vahinkotilanteessa korvauksia merkittävästi. Tärkeää onkin tutustua omaan vakuutukseen ja sen ehtoihin.

15. Öljyvahingot

Vastuu öljysäiliöstä on säiliön omistajalla/haltijalla, joka myös ensisijaisesti vastaa mahdollisen öljyvahingon puhdistuskustannuksista.

★ ★ ★

Kaikista öljyvahingoista tai sen uhasta on tehtävä viipymättä ilmoitus yleiseen hätänumeroon 112 sekä ryhdyttävä välittömästi toimenpiteisiin vahingon leviämisen estämiseksi. Ilmoituksessa annetaan tiedot vuodosta, vuotopaikasta (kunta ja työmaa-alue) sekä mahdollisia lisätietoja kuten esimerkiksi vuotaneen öljyn laji ja määrä sekä muista vahinkopaikan erityispiirteistä. Alueen pelastusviranomaisen suorittaa aina vahinkopaikan tarkastuksen. Alueen pelastusviranomaisella on myös öljyvahingon rajoittamis- ja torjuntatöiden ensisijainen johtovastuu. Usein öljyvahingon torjunnan onnistuminen vaatii kiireellisiä toimenpiteitä, jotta öljyn leviäminen saadaan pysäytetyksi ja vahinko kokonaisuudessaan torjuttuksi. Useimmiten kiireellisiä toimenpiteitä vaativan torjuntatyön

tekee pelastuslaitos. Jos pelastuslaitoksen kalustolliset voimavarat eivät riitä, apuna käytetään ulkopuolisia urakoitsijoita. Kunta vastaa tarvittaessa jälkitorjunnasta alueellaan.

★ ★ ★

Öljyvahinko voi syntyä myös pikkuhiljaa esim. tankkauksen yhteydessä tai säiliön vuotaessa vähitellen maaperään. Myös silloin on ryhdyttävä välittömästi toimenpiteisiin vahingon leviämisen estämiseksi ja mahdollisen vuodon tyrehtyttämiseksi. Välittömien toimenpiteiden jälkeen tulee olla yhteydessä alueen ELY-keskukseen. ELY-keskus antaa tarvittavat ohjeet pilaantuneen maaperän puhdistamismenettelyä varten.

★ ★ ★

Öljyvahinkojen puhdistaminen on yleisesti ottaen erittäin kallista. Useissa vahinkotilanteissa mahdollisimman nopeasti hätäkeskukseen tehty öljyvahinkoilmoitus pienentää torjunta- ja vahinkokustannuksia. Ennalta ehkäisy on paras ja ehdottomasti halvin tapa hoitaa öljyvahinkoja!

SÄÄDÖKSET:

- Laki vaarallisten kemikaalien ja räjähteiden käsittelyn turvallisuudesta (390/2005)
- Vna vaarallisten kemikaalien käsittelyn ja varastoinnin valvonnasta (855/2012)
- Vna vaarallisten kemikaalien käsittelyn ja varastoinnin turvallisuusvaatimuksista (856/2012)
- Asetus vaarallisten kemikaalien teollisesta käsittelystä ja varastoinnista (59/1999) luvun 8 osalta
- Kauppa- ja teollisuusministeriön päätös (313/1985) lukujen 5 ja 6 osalta
- Kauppa- ja teollisuusministeriön päätös vaarallisten kemikaalien käsittelystä ja varastoinnista jakeluasemalla (415/1998)
- Jakeluasemastandardi SFS 3352
- Öljyvahinkojen torjuntalaki (1673/2009)
- Ympäristönsuojelulaki (86/2000)
- Jätelaki (1072/1993)
- Laki vaarallisten aineiden kuljetuksesta (719/1994)
- Vna vaarallisten aineiden kuljetuksesta tiellä (194/2002)
- Liikenne- ja viestintäministeriön asetus vaarallisten aineiden kuljetuksesta tiellä (369/2011)
- Tukes-oppaita: Vaarallisten kemikaalien varastointi ja tuotantolaitosten sijoittaminen

RAHTIKIRJA FRAKTSEDEL

Lähettiläjä Avsändaren		Asiakasno Kundnr	Päivämäärä Datum		Numero Nummer
Firma Oy toivala 11910 kuopio			28.5.2008		20071488
		Sopimusno Avtalnr	Lähettiläjän viite Avsändarens referens		
			Vastaanottajan viite Mottagarens referens		
Vastaanottaja Mottagare		Asiakasno Kundnr	Rahtin kuljettaja jättäjä huoltaja Transportföretag och/eller Speditör		
Firma Oy Hytitie 11910 Riihimäki					
		Sopimusno Avtalnr			
Tavaran toimitusosoite Godslets leveransadres					
Lähtö- ja laastauspaikka Avs och lastningsp		Lähtöas, raide Avsändningsst, spår	Toimituslause Leveransklausul		
Toivala					
Määräpaikka Bestämelseort		Määräas, raide Bestämelsest, spår	Rahdinmaksaja Fraktbetalare	Asiakasno Kundnr	
Riihimäki				Sopimusno Avtalnr	
Merkkiühö Märke/tnr	Kolliluku ja -laji Kolliantal och -slag	Sisältö, ulkomitat ja VAK-merkinnät Innehåll, ytermått och ADV-ansmärningar	(Koodi) (Kod)	Brutto, kg	Tilavuus, m ³ Volym
	1	UN 1202.KEVYT POLTTOÖLJY, 3, III, VAK			2500
Vaihtokelpoinen FIN-lava, tgl Godk FIN-spåt, st	Kollit yht. Kolliantal tot.	Tilavuus, m ³ Volym	Lavametri Flakmeter	Brutto yht. total, kg	Rahditus Fraktvikt
Kuljetusohjeet Transportinstruktioner				Jälkivaatimus, maksuviite	Bet ref för efterkrav
				Jälkivaatimus, tilinro Kontonr för efterkrav	
				Jälkivaatimus Efterkrav	
Muut tiedot Tillägsuppgifter				Rahti Frakt	
"Vakuutan, että kyseistä kuljetettavaa vaarallista ainetta saa kuljettaa tiellä ja että pakkaus ja varoituslipukkeet ovat viranomaismääräysten mukaisia."				Lisät Extra avgift	
				+ Alv Moms	
Varaukset Förbehåll				Käteinen yht. Konstant tot.	
				Käteismaksu, pvm paikka ja kullitus Kontantbetalning, datum, ort och kvittering	
1	2	3	4	5	6
					Kmno, kotp, HRnr, hemort LY-tunnus AS-signum
Vastaanottaja, pvm, aika, allekirjoitus ja nimenselvitys Mottagare, datum, tid och underskrift och namnförtydligande			Kuljettaja, pvm, aika, allekirjoitus Chaufför, datum, tid och underskrift		Lähettiläjä, pvm, aika, allekirjoitus Avsändare, datum, tid och underskrift
			Nimenselvennykset Namnförtydliganden		

1

